

Pilpasta tehtävien melontaretkien turvallisuussuunnitelma

Toiminnan ja suorituspaikan kuvaus

Tämä suunnitelma koskee Puijon Ladun järjestämiä melontoja, melontakursseja ja työporukoiden ns. tyhy-melontatilaisuuksia, joissa on mukana Puijon Ladun melontaohjaaja. Retket tehdään Pilpan majalta johonkin lähikohteeseen, kuten Tervaruukkiin, Kaijansaareen tai Haminalahteen. Retket kestävät joitakin tunteja eikä niihin yleensä sisälly yöpymistä. Normaalioloissa melontaretket ovat helppoja, mutta säätila voi tehdä ne vaativammiksi.

Turvallisuuden vastuuhenkilönä on Puijon Ladun melontaohjaaja, jolla on melontaohjaajan koulutus ja ensiapuvalmiudet (vähintään EA1 tai vastaava koulutus). Melontaohjaaja selvittää retkelle osallistujien melontakokemuksen ennen retken alkua. Samoin ohjaaja selvittää, onko jollain osallistujalla sairautta, joka voisi aiheuttaa tajunnan tai tasapainon häiriöitä (esim. diabetes tai epilepsia). Osallistujien on pääsääntöisesti oltava uimataitoisia. Jos kuitenkin mukana on uimataidottomia henkilöitä (esim. lapsia), tulee heillä olla kelluntaliivien sijaan pelastusliivit yllä. Jos mukana on aloittelijoita, melontaohjaaja valitsee heille sopivan kaluston (esim. kaksikko- tai tasapohjainen kajakki). Ohjaaja suunnittelee melontareitin osallistujille sopivaksi. Tarvittaessa retkellä on useampia melontaohjaajia tai kokeneita melojia apuohjaajina.

Jokainen osallistuja tarkistaa (melontaohjaajan opastuksella) varusteensa ja kalustonsa kunnon ennen melontaa: kanootin on oltava ehjä ja siinä on oltava riittävät kellukkeet (ilmapusseissa ilmaa tai luukut oltava tiiviisti kiinni). Osallistujat kirjaavat tietonsa vajakirjaan. Melonta tapahtuu ryhmässä melontaohjaajan opastuksella. Tarvittaessa voidaan jakaantua useampaan ryhmään, jolloin kokeneemmat voivat meloa pitemmän reitin.

Osallistujan varusteet:

Mela, kellunta/pelastuspukine, aukkopeite, vaihtovaatteet, juomavettä/evästä tarpeen mukaan, tarvittaessa päähine ja aurinkolasit, kanootissa äyskäri tai pumppu, tarvittaessa lamppu.

Melontaohjaaja huolehtii, että mukana on riittävä määrä myös seuraavia varusteita:

Puhelin, tyhjennyspumppu, hinausköysi, ensiapulaukku, pilli, varamela, hypotermiapeite, puukko, tulentekovälineet, ilmastointiteippi, tarvittaessa kartta ja kompassi.

Riskien hallinta

Toimintaan liittyviä riskejä, niihin varautuminen ennakolta ja toiminta riskitilanteen sattuessa:

Riski	Varautuminen	Toiminta riskitilanteen sattuessa
Kaatuminen, kylmä vesi, hypotermia	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistujilta vaaditaan uimataito ja kellunta- tai pelastusliivin käyttö. - Tasapainoon vaikuttavista sairauksista ilmoitettava ohjaajille etukäteen - Melontaohjaajat ovat pelastus- ja ensiapukoulutettuja ja heitä on riittävästi - Melotaan ryhmässä - Vaihtovaatteet ja hypotermiapeite mukana	Kaatumistilanteessa: <ul style="list-style-type: none"> - Lähin melontaohjaaja auttaa kaatuneen ylös, muut melojat kerääntyvät lautaksi/suojaan - Tarvittaessa rantautuminen ja vaatteiden vaihto, lämmintä juotavaa, lämmittely nuotion ääressä - Häätätilanteessa soitetään 112 ja annetaan ensiapua
Säätila: voimakas tuuli, aallokko, rankkasade, kuumuus, sumu tai pimeys	<ul style="list-style-type: none"> - Melontaohjaaja suunnittelee reitin ottaen huomioon säätilanteen/sääennusteen - Kovalla tuulella suojaisa reitti tai perutaan retki - Pähine, aurinkolasit, aurinkovoide - Sumussa kanooteissa oltava valo - Kartta ja kompassi tai navigaattori mukaan	<ul style="list-style-type: none"> - Jos säätila muuttuu nopeasti melonnan aikana, muutetaan reittiä tai tarvittaessa rantaudutaan ja odotetaan sään selkenemistä.
Muu vesiliikenne	<ul style="list-style-type: none"> - Melotaan ryhmässä: ryhmän näkyvyys on parempi, ja muut alukset havaitaan helpommin - Pimeällä/sumussa valo jokaisessa kanootissa - Vene/laivaväylät ylitetään ryhmänä	<ul style="list-style-type: none"> - Esim. törmäystilanteessa lähin melontaohjaaja auttaa kaatuneen ylös - Jos kanootti uppoaa, ja rantaan on matkaa, tehdään kanooteista lautta, jonka päälle uimaan joutunut kiipeää - Häätätilanteessa soitetään 112
Osallistujan puutteelliset taidot suhteessa retken vaativuuteen	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjaaja selvittää osallistujien melontataidot/kokemuksen rannalla ennen lähtöä - Reitin suunnittelu sopivaksi -	<ul style="list-style-type: none"> - Tarvittaessa lyhennetään reittiä - Ryhmä voidaan jakaa kahtia

Osallistujan väsyminen, nestehukka, sairauskohtaus, loukkaantuminen tms. vaiva	<ul style="list-style-type: none"> - Juomavettä mukaan - Hinausköysi mukaan - Ensiapulaukku	<ul style="list-style-type: none"> - Hinaaminen hinausköydellä - Tarvittaessa muodostetaan kanooteista lautta sairaan henkilön ympärille - Ensiapu - Häätätilanteessa soitetaan 112
Kaluston huono kunto tai rikkoutuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kaluston turvatarkastus rannalla ennen lähtöä: etenkin kellukkeet ja peräsimet ym. ohjauslaitteet - Varamela mukaan - Ilmastointiteippi mukaan - Korjaukseen työkalut	<ul style="list-style-type: none"> - Kaluston pikapaikkaus ilmastointiteipillä - Varamelan käyttö - Hinaaminen hinausköydellä

Toiminta onnettomuustilanteessa:

- Estä lisävahingot, muut retkeläiset suojaan
- Anna ensiapu loukkaantuneille
- Tarvittaessa hälytä ulkopuolista apua, soita 112 (häätäkeskus)
- Tarvittaessa lähetetään joku avaamaan Pilpantien puomia, jotta hälytysajoneuvo pääsee ajamaan Pilpan majalle.
- Jos olet pulassa (mutta et hädässä), voit soittaa Kuopion Järvipelastajien päivystysnumeroon 0400 122 500, joka päivystää avovesikaudella 24 tuntia vuorokaudessa.

Pitäisikö lisätä lähtö-paluu-taukopaikkojen riskejä?

Pelastuskoordinaatteja teiden lähellä WGS84:

	pohjoinen leveys	itäinen pituus
Tukikohta, Pilpan maja, puomi!	62 astetta 52.314 minuuttia	27 astetta 34.765 minuuttia
Tervaruukin maja, puomi!, tulipaikka, ei puita	62 astetta 53.607 minuuttia	27 astetta 34.371 minuuttia
Telakanta (myös Telaniemessä tiet, puomi!)	62 astetta 54.710 minuuttia	27 astetta 34.070 minuuttia
Neulaniemen kärki/laituri	62 astetta 54.991 minuuttia	27 astetta 34.369 minuuttia
Viinaniemi	62 astetta 54.061 minuuttia	27 astetta 36.318 minuuttia
Kenola, Kallan Melojien tukikohta	62 astetta 54.184 minuuttia	27 astetta 36.870 minuuttia
Sahi (Pilpanlahti, kannas)	62 astetta 51.651 minuuttia	27 astetta 34.333 minuuttia
Mustalahti (Haminalahti)	62 astetta 50.973 minuuttia	27 astetta 32.579 minuuttia
Haminalahden uimapaikka, tulipaikka	62 astetta 52.648 minuuttia	27 astetta 31.759 minuuttia
Haapasaari	62 astetta 53.285 minuuttia	27 astetta 31.584 minuuttia
Viitaniemi, puomi! Pernanniemi	62 astetta 53.897 minuuttia	27 astetta 30.666 minuuttia
Hietalahti	62 astetta 53.643 minuuttia	27 astetta 29.050 minuuttia
Kaislastenlahti	62 astetta 54.062 minuuttia	27 astetta 26.361 minuuttia
Korpisalo Pantioniemi	62 astetta 55.002 minuuttia	27 astetta 27.338 minuuttia
Suovun laavu, tulipaikka	62 astetta 56.223 minuuttia	27 astetta 24.289 minuuttia
Lamperila	62 astetta 57.876 minuuttia	27 astetta 24.002 minuuttia

Saarikohteiden koordinaatteja WGS84:

	pohjoinen leveys	itäinen pituus
Kaijansaaren laavu, tulipaikka	62 astetta 54.776 minuuttia	27 astetta 32.888 minuuttia
Nimismiehenkokan tulikatos Laivossa	62 astetta 55.025 minuuttia	27 astetta 35.227 minuuttia
Särkän kalamaja, 4 yöpymispaikkaa	62 astetta 56.380 minuuttia	27 astetta 28.063 minuuttia